

Levende Billeder

Opgaveark 1 - Kalkmalerier

Når vi taler om middelalderen i Danmark, mener vi årene mellem 1050, da vikingerne blev kristne (der gik lang tid før alle ville acceptere den nye gud), og 1536, da Danmark blev protestantisk (der tog det også lang tid før alle var gået over til det nye). Almindelige mennesker anede intet om at de levede i middelalderen, det er kun et navn, som vi har fundet på senere for at holde orden i vores historiebøger.

På Bornholms Middelaldercenter kan man opleve hvordan livet i en lille landsby var i det Herrens År 1350. Vores viden om middelalderen bygger på moderne forskning i historie, arkæologi og kunstvidenskab. Læs mere om os på vores hjemmeside www.bornholmsmiddelaldercenter.dk eller besøg os på solskinsøen Bornholm!

Bornholms Middelaldercenter

www.bornholmsmiddelaldercenter.dk * Tel. +45 56 49 83 19 * Rågelundsgård * Stangevej 1 * Østerlars * 3760 Gudhjem

Levende Billeder

Opgaveark 1:1 - Kalkmalerier

I middelalderen blev der lavet kalkmalerier i mange kirker. Da det vi kalder middelalder varede flere hundrede år, kan vi se billeder i mange forskellige stilarter. Der blev malet billeder med hændelser fra biblen, men man malede dem med det tøj og i den stil der var på mode lige når maleriet blev udført. Her er tre kalkmalerier fra forskellige tider og forskellige kirker. De forestiller alle den samme scene fra biblen, som man kalder *Besøgelsen*.

© www.kalkmalerier.dk

Bäresjö Kirke, Lunds stift ca. 1200-1225

Østerlars Rundkirke, Bornholm ca. 1325-1350

© www.kalkmalerier.dk

Östra Herrestads Kirke, Lunds stift, ca. 1450-1500

Lav en søgning på Google og prøv at finde ud af hvem der besøger hvem og hvorfor?
Skriv svaret her:

Levende Billeder

Opgaveark 1:2 - Kalkmalerier

Middelalderens kunstnere stræbte ikke efter at være originale og anderledes på den samme måde som kunstnere gør i vores tid. At blive kunstmester tog lang tid og man startede allerede som barn eller teenager ved at blive lærling hos en mester. I starten fik lærlingen nok kun lov at blande maling. Man brugte farver, der bestod af pigmentpulver og et bindemedium.

Skriv selv om du mener pigmenterne herunder stammer fra et mineral (jord eller sten), fra en metal, en plante eller fra et dyr.

Bensort: Blev lavet af restprodukter fra fremstillingen af benlim. Knogler og ben fra dyr tørredes, knustes og brændtes. Asken fik en fin blåsort farve.

Lapis Lazuli: Blev lavet af en blå halvædelsten som blev revet til et fint pulver. Stenen importeredes fra Afghanistan - og da den var dyr, blev den flotte blå farve brugt med stor sparsomhed.

Rød Okker: Den røde okker stammer fra pyrit, som er en kemisk forbindelse mellem jern og svovl (FeS_2). Pyritten findes i jordbunden og kan ligge uforandret i flere tusinde år. Hvis pyritten kommer i kontakt med ilt, spaltes FeS_2 , til ferrojern og svovl og bliver rød eller gul. Rød okker kan udvindes i Danmark.

Blyhvidt: Fremstilles ved at opløse bly eller blyoxid med eddikesyre. Det er meget giftigt og bruges ikke længere, men i middelalderen var det det mest almindelige hvide pigment.

Vi har brugt helt almindelig økologisk kærnemælk som bindemiddel til vores kalkmalerier.

Bornholms Middelaldercenter

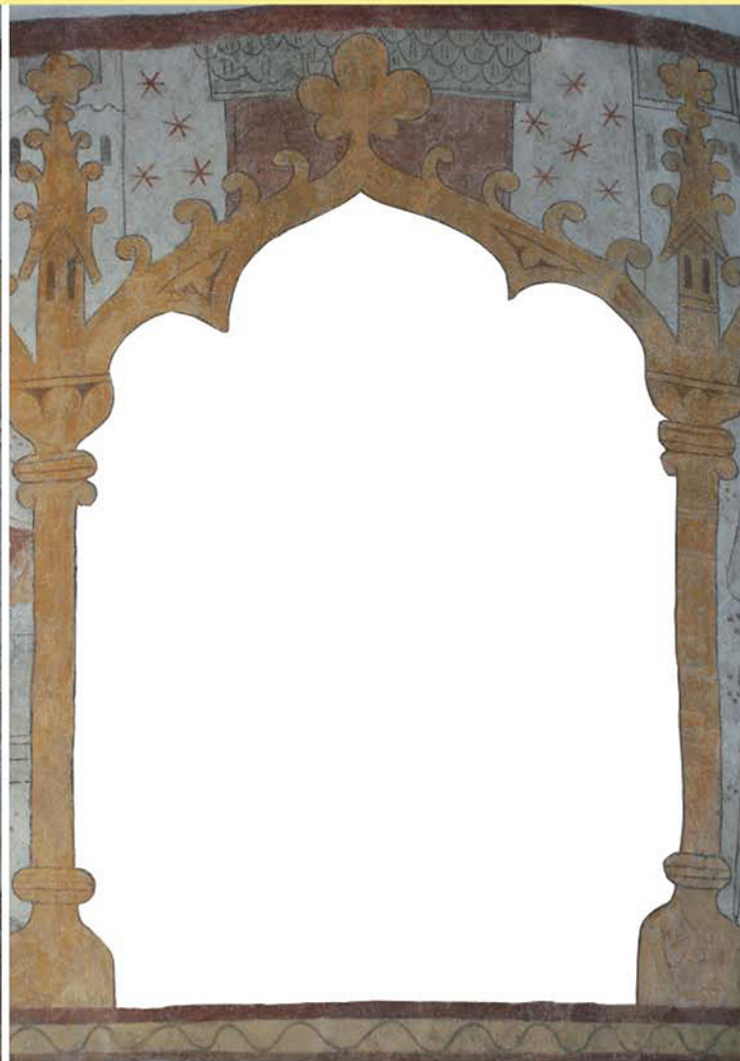
www.bornholmsmiddelaldercenter.dk * Tel. +45 56 49 83 19 * Rågelundsgård * Stangevej 1 * Østerlars * 3760 Gudhjem

Levende Billeder

Opgaveark 1:3 - Kalkmalerier

Når lærlingen var blevet dygtig til at rive og blande farver, fik han lov at hjælpe med at lave skabeloner og måske også male dem op på kirkevæggene. Skabeloner blev bl.a. brugt til at live tomrummet mellem figurerne op. I Østerlars Rundkirke består baggrundsdekorationen simpelthen af tre prikker der sidder tæt sammen. Når lærlingen også var blevet dygtig til at lave og male skabeloner, var det tid til at begynde med figurer. Det var vigtigt at blive god til at kopiere tidligere billeder.

Hvordan skiller denne fødsel sig fra en fødsel i dagens Danmark?

I middelalderen var det farligt at føde børn. Det skete at enten kvinden eller barnet døde, og nogen gange døde de begge to. Diskuter ud fra billedet hvad der er anderledes ved en typisk fødsel i vores tid.

Her ser du billedet af det nyfødte Jesusbarn med sin mor Maria fra Østerlars Rundkirke. Prøv selv at kopiere eller tegne din egen version af motivet i buen ved siden af.

Levende Billeder

Opgaveark 1:4 - Kalkmalerier

På Bornholms Middelaldercenter forestiller vi os at vi lever i 1350'erne. Da kalkmaleren sammen med sin lærling var i nærheden for at male i Østerlars Rundkirke, blev han venner med vores stormand. Han lovede at male noget i stormandens sal og det blev blandt andet en kalender. Her ser du hvordan et motiv fra kirken bliver genbrugt - kopieret - i et nyt maleri. Gæt hvad kvinden laver.

Jeg tror...

Bornholms Middelaldercenter

www.bornholmsmiddelaldercenter.dk * Tel. +45 56 49 83 19 * Rågelundsgård * Stangevej 1 * Østerlars * 3760 Gudhjem